

Beslut om bildande av Örby ängar naturreservat i Helsingborgs stad Dnr 03383/2007

Kommunfullmäktiges beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige förklara det område som markerats inom svart linje på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets namn ska vara *Örby ängar naturreservat*. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som utmärks i fält.

För att trygga syftet med reservatet ska de föreskrifter gälla som anges nedan med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Helsingborgs stad erinrar om att de lokala ordningsföreskrifterna gäller för Örby ängar samt att delar av området ingår i Örbyfältets vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Örby ängar

Kommun: Helsingborg

Län: Skåne

Lägesbeskrivning: Cirka 6 km söder om Helsingborgs centrum

Församling/socken: Raus socken

Terrängkartan: 507 Helsingborg (1:50 000)

Fastighetskartan: 62 D 0fN Råå, 62 D 0gN Fjärestad (1:12 500)

Naturgeografisk region: Skånes sediment- och horstområde, region 7

Fastigheter: Rya 17:1 (del av), Vassen 1, Örby 18:1 (del av), Örby 18:13-14, Örby 18:22 (del av), Örby 18:24 (del av), Örby S:1 (del av)

Markägare: Helsingborgs stad, privat

Förvaltare: Helsingborgs stad

Areal: 91 ha varav 57 ha land och 34 ha hav

Syftet med reservatet

Syftet med Örby ängar naturreservat är att bevara och utveckla ett tätortsnära natur- och rekreationsområde med höga natur- och kulturmiljövärden. Naturreservatet syftar också till att uppnå lokala och nationella miljömål, främst ett rikt växt och djurliv, ett rikt odlingslandskap, hav i balans och levande kust och skärgård samt myllrande våtmarker.

Syftet ska tryggas genom att:

- bevara områdets mosaik av värdefulla livsmiljöer såsom strandhedar, ängs- och hagmarker med varierande fuktighet, lövskogar och småvatten. Växt- och djursamhällen som är karaktäristiska för dessa livsmiljöer, samt ovanliga och hotade arter, ska ges goda förutsättningar att fortleva i området genom framförallt slåtter och bete.

- tillgodose friluftslivets behov genom promenad- och cykelstråk, tillgång till stränder, grillplatser, ridstigar och parkeringar. Besökare ska kunna se och uppleva reservatets typiska miljöer och arter, få information genom skyltning, samt ges möjlighet att medverka till dess skötsel vid slätterdagar och liknande evenemang.

Beskrivning av området

Örby ängar är en del i ett av stadens tre huvudgrönstråk, Rååns dalgång med Örby ängar som sträcker sig söderut i kommunen. Området är ett av Helsingborgs absoluta toppobjekt med avseende på den rika biologiska mångfalden med delvis sällsynt flora och fauna. Örby ängar hör till de mest artrika områdena i Sverige. Här har man hittills hittat omkring 400 kärlväxarter, 300 svamparter, 40 arter vildbin och ett 40-tal häckande fågelarter. Av dessa är närmare tjugo arter upptagna på den nationella rödlistan.

Det är den långa kontinuiteten som ängs- och betesmark samt områdets variation av livsmiljöer som är grunden för värdena. Örby ängar är en mosaik av slätterängar, betesmarker, sumpskogar, små dammar, strandhedar och vägrenar. Här finns nära inpå varandra både torr, frisk och fuktig mark som är av både öppen och slutna karaktär. Rasbranterna är en förutsättning för konkurrenskänsliga växter att etablera sig och blottad sand ger goda möjligheter för bin att bygga bo.

Örby ängar ligger i utkanten av Örby-Ryafältet, ett stort sammanhängande grusområde som bildades då en isälv för över 10 000 år sedan avvattnade en stillastående glaciär i området. De 20 meter tjocka sandlagren är särskilt genomsläppliga för vatten. Idag används stora delar av Örbyfältet som infiltrationsområde för dricksvattenproduktion till Helsingborg och Höganäs. Delar av naturreservatet är skyddat som vattenskyddsområde enligt beslut av länsstyrelsen 2010.

Örby ängar är ett omtyckt rekreationsområde med fina badstränder, grillplatser och goda strövmöjligheter. Området som helhet är ett populärt vistelseområde med fotbollsplaner, ridstigar och gång- och cykelvägar. Här finns god tillgänglighet tack vare bra kollektivtrafik, prioriterade cykelvägar och goda parkeringsmöjligheter. Skåneledens Öresundssträckning passerar genom området utmed stranden. Örby ängar används också regelbundet av många förskolor och skolor under hela året.

Skäl för beslut

Syftet är att områdets natur-, kulturmiljö- och rekreationsvärden ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat.

Naturreservatet utgör en del av ett område som är:

- riksintresse för naturvården (objekt M:N5) och kustzonen
- betes- och slättermarker utpekade som värdefulla av Jordbruksverket
- högsta naturvärde i Helsingborgs naturvårdsplan
- högsta naturvärde i Skåne läns naturvårdsprogram
- utpekade som skyddsvärt tätortsnära grönområde för friluftsliv och naturvård

Örby ängar ligger i ett utpekade, större huvudstråk med natur- och kulturvärden och hänger samman med Råådalen. Området är Helsingborgs artrikaste område på en relativt liten yta vilket gör det särskilt skyddsvärt. Både de öppna betes- och slättermarkerna och de slutna fuktlövskogarna har höga biologiska värden då här finns växter, svampar och insekter som är ovanliga och utrotningshotade. Här finns potential att öka arealen slättermark och därmed

gynna flera av de ovanliga arterna som finns i området. Örby ängars långa historia av mänsklig aktivitet kopplat till slåtter och bete samt de synliga gravhögarna gör området kulturhistoriskt värdefullt. Örby ängar är attraktivt för rekreation genom fina badstränder, fotbollsplaner, ridstigar, gång- och cykelvägar och Skåneleden som passerar genom området. Närheten till boende på Råå och i Rydebäck samt goda kommunikationer med buss, cykel och bil gör området tillgängligt för många. Ett långsiktigt bevarande av naturmiljöer kan bidra till att uppnå lokala och nationella miljömål.

Miljöbalken 3 kap 6 § anger att mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Områden som är av riksintresse för naturvärden ska skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter ska särskilt beaktas.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ordningsföreskrifterna är av så begränsad omfattning att de inte innebär något försvårande av områdets utnyttjande enligt allemansrätten. Förordnandet är förenligt med miljöbalkens grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan. Enligt miljöbalken 7 kap 8 § får ett beslut om naturreservat inte strida mot antagen detaljplan. Mindre avvikelser får göras, om syftet med planen inte motverkas. Ingen av de detaljplaner som gäller för områden inom förslaget naturreservat motverkas av förslaget. För utpekade tomtplatser enligt bilaga 2 undantas reservatsföreskrifterna.

Reservatsföreskrifter

För att trygga syftet med reservatet ska de föreskrifter gälla som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. uppföra byggnad, mast eller annan anläggning,
2. anlägga väg,
3. anlägga luft- eller markledning,
4. anordna upplag, annat än tillfälligt i samband med skötsel av reservatet eller för jordbrukets behov,
5. vidta åtgärd som förändrar områdets topografi eller landskapets allmänna karaktär såsom att borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna,
6. jaga utöver skydds jakt,
7. uppföra hägnader utöver erforderliga stängsel för betesdrift,
8. gödsla eller använda jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel,
9. kalka eller gödsla mark eller vatten samt sprida aska eller dylikt.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet.

1. utmärkning av och information om reservatet,
2. skötsel av mark innefattande årlig betesdrift, slåtter, röjning, gallring och plantering av träd och buskar, uppsättande och underhåll av stängsel och vattenanordningar,
3. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
4. undersökning och miljöövervakning av djur- och växtlivet samt av mark och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, göra inskrift eller dylikt annat än på särskilt anvisade tavlor,
2. spränga, borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna,
3. medföra okopplad hund under tiden 15 mars – 31 oktober, undantaget området vid hundbadet,
4. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för reservatet främmande föremål,
5. använda ljudanläggning på störande sätt,
6. göra upp eld på annan än anvisade platser,
7. anordna upplag,
8. framföra motordrivet fordon annat än på väg,
9. parkera annat än på avsedd plats.

Vidare är det förbjudet att utan kommunens tillstånd:

10. ringmärka fåglar och samla in vilda djur.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för:

- tillsyn och åtgärder i samband med förvaltarens skötsel samt vägunderhåll,
- skötsel och underhåll av tomt och byggnader på dessa på definierad tomtplats, se karta bilaga 2,
- genomförande av fastställda detaljplaner,
- tillsyn och miljöövervakning,
- sanering av markförorening.
- räddningsuppdrag eller åtgärder i samband med olycka, drift och underhåll av Örby vattentäkt, fotbollsplaner samt drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga nyttjanderätter (exempelvis diken, ledningar för el-, tele- och värmedistribution). I samband med arbetena ska samråd ske med förvaltaren. Vid akut underhållsåtgärd ska samråd ske sedan arbetet inletts.

Helsingborgs stad, stadsbyggnadsförvaltningen, får enligt 7 kap 7 § miljöbalken lämna dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av området.

Ärendets beredning

I Helsingborgs naturvårdsplan (1992) beskrivs området ha högsta naturvärde, så högt att naturreservat bör övervägas med avseende på den rika floran och faunan. Även Skåne läns naturvårdsprogram (1997) anger Örby ängar som ett område med särskilt höga naturvärden på grund av geologin, naturtyperna, floran och faunan, landskapsbilden och värdet för det rörliga friluftslivet. I stadens översiktsplan (2010) är Örby ängar ett av de områden som föreslås skyddas som till exempel naturreservat. Området ingår i ett övergripande natur- och kulturstråk. I dessa stråk ska man bland annat utveckla och skydda utpekade naturområden och kulturmiljöer. Örby ängar ingår även i riksintresse för naturvård och kustzon enligt MB 4 kap 1 §. Strandområdet omfattas av strandskydd MB 7 kap 13-18 §§ och ingår delvis i Örbyfältets vattenskyddsområde. Den statliga utredningen ”Skydd av tätortsnära grönområden för friluftsliv och naturvård” pekar ut ett större område där Örby ängar är inkluderat som skyddsvärt (Länsstyrelsen i Skåne län, 2003). Utredningen har fått till följd att Helsingborg beviljats lokala naturvårdsbidrag för projektet ”Skydd av tätortsnära grönområden genom upprättande av naturreservat”, där Örby ängar ingår.

Helsingborgs stads lokala miljöprogram anger ”Hållbar planering och skötsel” som ett av de prioriterade områdena. Här ingår de lokala målen ”Värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas”, ”Den biologiska mångfalden förstärks” och ”Närheten till kommunikationer och rekreatiomsområden är god”, som ytterligare motiverar ett formellt skydd av Örby ängar.

Naturreservatet Örby ängar bidrar till att uppnå lokala och nationella miljömål, främst ett rikt odlingslandskap, hav i balans samt levande kust och skärgård, ett rikt växt- och djurliv och myllrande våtmarker.

Under ärendets gång har diskussion förts med Helsingborgs skyttesällskap om möjligheten att införliva skjutbanans mark i naturreservatet. På skjutbanan växer ett flertal ovanliga växter och svampar som är beroende av skötsel i form av slåtter och röjningar. Skjutbanans placering i öst-västlig riktning utgör en barriär som försvårar möjligheterna för människor att röra sig inom Örby ängar. Vid detta besluts tidpunkt finns inte någon överenskommelse med skyttesällskapet. Målsättningen bör vara att på sikt utöka naturreservatet till att omfatta skjutbanelområdet, för att säkerställa skötseln av de biologiska värdena och tillgängligheten för allmänheten.

Inom reservatsområdet finns planlagd kvartersmark för allmänt eller allmännyttigt ändamål samt för vattenverkets behov. Dessa är markerade som tomtmark i bilaga 2 och är undantagna naturreservatets föreskrifter. En översyn bör göras av dessa detaljplaner, där ställningstagande tas till rådande förhållanden och till syftet med reservatet.

Sakägare och berörda myndigheter har förelagts att yttra sig över förslaget, se sammanställning av remissvar bilaga 3. Efter remissomgång har en mindre ändring gjorts i avgränsningen av reservatet så att vattentornet och marken närmast det inte ingår. Övriga ändringar är framförallt av redaktionell karaktär.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skall en skötselplan ingå i varje beslut om bildande av naturreservat. Skötselplanen fastställs vid särskilt beslut av kommunfullmäktige denna dag.

Förvaltning

Helsingborgs stadsbyggnadsförvaltning är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen. Stadsbyggnadsförvaltningen hanterar även dispens- och tillståndsärenden.

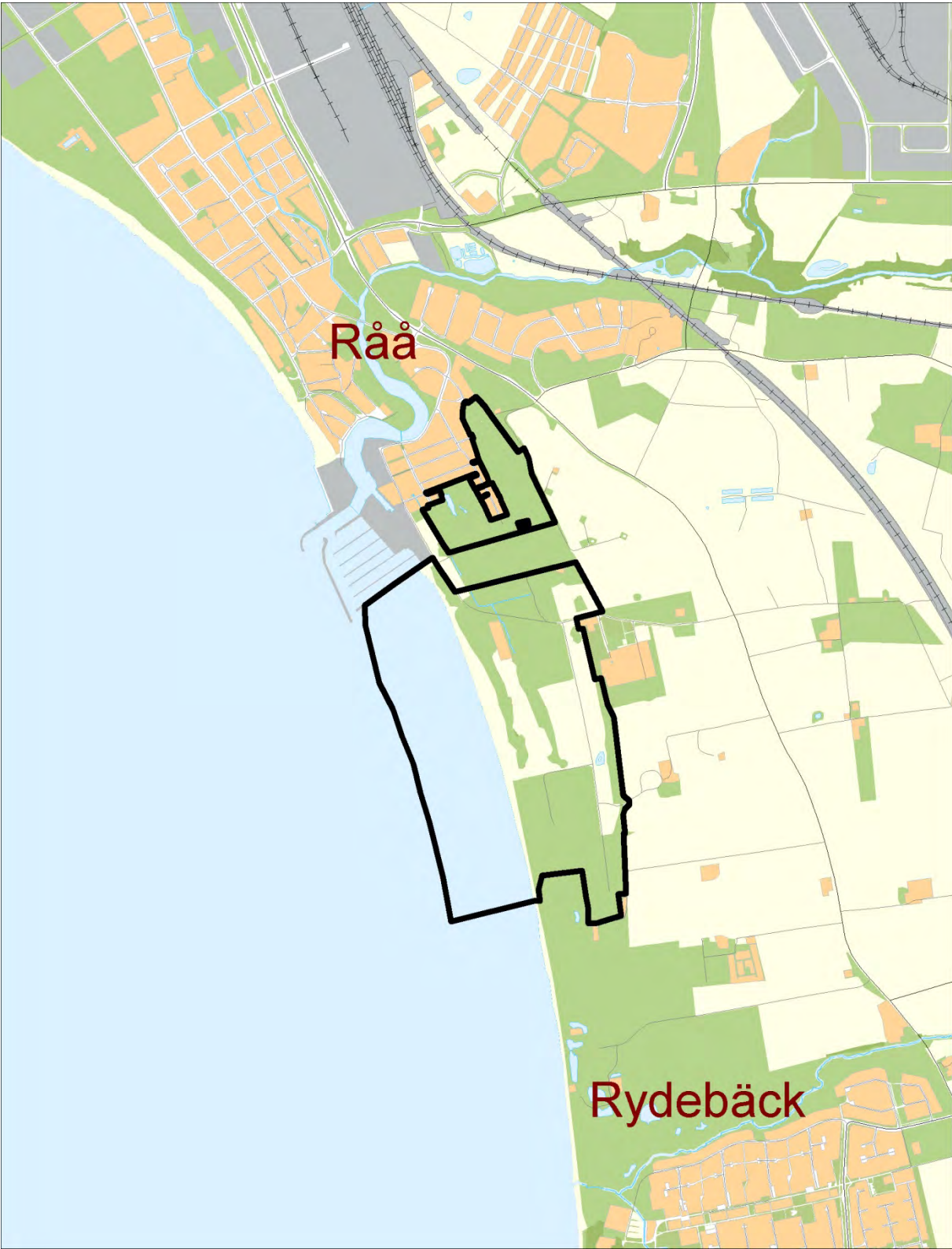
Naturreservatets gränser ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Detta beslut kan överklagas till länsstyrelsen, se bilaga 4.

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Reservatets avgränsning
3. Remissammanställning
4. Hur man överklagar

Bilaga 1. Översiktskarta

Bilaga 2. Reservatets avgränsning

Bilaga 3. Remissammanställning

Beslutshandlingar för naturreservat Örby ängar och skötselplan har varit på samråd till Länsstyrelsen samt på remiss till förvaltningar inom Helsingborgs stad, fastighetsägare och andra berörda under tiden 2010-08-27 till 2010-09-30. Kungörelsedelgivning har skett genom annons i Helsingborgs Dagblad den 2010-08-28. Under remisstiden har följande synpunkter inkommit. Förvaltningens kommentar, och om synpunkten föranleder någon ändring i handlingarna, står i kursiv text efter varje synpunkt.

Länsstyrelsen framför att Helsingborgs stad har fullgjort sina skyldigheter att samråda med Länsstyrelsen enligt 25 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalk mm, innan kommunen fattar beslut om bildande av naturreservat. Området uppfyller kraven för att bilda naturreservat med stöd av 7 kapitlet 4 § miljöbalken. Som skäl för länsstyrelsens bedömning framförs att området är klassat som högsta värde både i Helsingborgs naturvårdsplan och också i länsstyrelsens naturvårdsprogram. Vidare är området som helhet riksintresse både för kustzon och för naturvård. Området är även utpekade som ett skyddsvärt område för friluftsliv och naturvård. Området har länge varit känt för sina höga biologiska värden och läget strax söder om Helsingborgs tätort gör det till ett viktigt tätortsnära rekreativområde.

Helsingborgs museer bekräftar att Örby ängar har mycket höga natur- och kulturvärden och anser det positivt att området skyddas som naturreservat. Ur kulturhistorisk synvinkel är det viktigt att det finns en kontinuitet i markanvändningen. Restaurering av ängs- och hagmarker är mycket värdefull. Man framför att svenska lantraser bör användas vid betesdrift i reservatet, dels för att främja lantrasernas överlevnad, dels för att lantraser har en rad fördelar för betesdriften. Lantraserna betar bättre lövsly, deras lägre marktryck gör att de är lämpade för fuktigare marker och efterbete av ängsmarker, de är även mer resistent mot parasiter vilket minskar behovet av kemikalier för avmaskning, något som bör förbjudas i skötselplanen. Man framför även att man bör verka för att få betesdjur kopplade till mjölkproduktionen för att lyfta mer kväve ur marken.

Kommentar: Förvaltningen instämmer i lantrasernas företrädens i betesdrift framför många andra raser, men anser det inte möjligt att kräva det i skötseln av reservatet. I dagsläget är det svårt att få djurhållare alls till våra betesmarker, vilket gör det svårt att ställa krav på lantraser. I samband med upphandling av djurhållare premieras dock lantraser vid utvärderingen av anbuden. Förbud mot kemiska bekämpningsmedel är infört i föreskrifterna för naturreservatet. Utöver det är kemikalieanvändning för avmaskning generellt förbjudet i samband med upphandlingen av djurhållare.

Vård- och omsorgsförvaltningen har tagit del av förslaget till reservat och framför att grillplatser, bänkar och bord etc. måste utformas så att människor med nedsatt rörlighet kan använda dessa. Vidare understryker man vikten av att den information som finns i området är tillgänglig för människor med nedsatt hörsel och syn, samt för personer med nedsatt orienteringsförmåga.

Kommentar: I viss utsträckning är reservatet redan idag tillgängligt tack vare befintliga parkeringsplatser, bilvägar, gång- och cykelvägar. I vissa delar är det svårare att tillgodose möjligheterna att röra sig på grund av stora höjdskillnader eller blöta partier. Förvaltningen instämmer med de framförda synpunkterna och ska i samband med iordningställande av reservatet se över tillgängligheten till bänkar, grillplatser, information med mera.

Öresundskraft, TeliaSonora Skanova Access har ingen erinran mot förslag till naturreservat eller skötselplan för Örby ängar.

Kommunstyrelsens förvaltning, mark- och exploateringsenheten framför synpunkter på avgränsningen av naturreservatet. Man vill undanta delar för att utreda möjligheterna till kompletteringsbebyggelse söder om Lommagatan/öster om Lidängsgatan. Råå vattentorn föreslås också ligga utanför naturreservatet för att kunna möjliggöra en alternativ användning. Vidare vill man undanta kvarteret Vassen eftersom man bedömer att naturreservatet innebär stora begränsningar trots undantag från föreskrifterna. Man ifrågasätter även syftet med att låta tomtplatser ingå i naturreservatet och vilka åtgärder som är tillåtna på dessa.

Kommentar: Förvaltningen har vid avgränsning av naturreservatet utgått från gällande Naturvårdsplan och Översiktsplan, båda antagna av kommunfullmäktige. Ytterligare underlag för avgränsning är Helsingborgs grönstruktur – underlag till översiktsplanen samt Närmare till naturen i Skåne - skydd av tätortsnära områden för friluftsliv och naturvård. Samtliga planeringsunderlag stödjer den föreslagna avgränsningen av naturreservatet. ÖP2010 benämner området som ”utveckling och skydd av natur- och vattenområden samt parker”. Stadsbyggnadsförvaltningen anser det vara olämpligt att bebygga planlagd parkmark söder om Lommagatan/öster om Lidängsgatan. Området ingår i ett viktigt rekreativstråk från Råå söderut och är en del av de historiskt intressanta Örby ängar. Grönområdet är idag ett avgränsat landskapsrum som begränsas av befintlig bebyggelse i väster och Örbyfältets slutning i öster. Någon ändring avseende att parkmarken söder om Lommagatan/öster om Lidängsgatan föreslås därför inte.

Gällande vattentornet instämmer förvaltningen i det rimliga att kunna möjliggöra en alternativ användning av byggnaden. Inför att handlingarna lämnas till stadsbyggnadsnämnden för godkännande justeras därför reservatsgränsen så att vattentornet och den tillhörande marken för vattenverksamhet ligger utanför naturreservatet.

Vassen 1 och planlagd kvartersmark på fastighet Örby 18:1 är undantagna reservatsföreskrifterna. Anledningen till undantagen är att inte naturreservatet ska stå i strid med detaljplanen. På kvarteret Vassen 1 får man uppföra byggnader för allmänt ändamål och på den planlagd kvartersmark på Örby 18:1 får man uppföra byggnader för vattenverkets behov. Motivet till att ha med fastigheten Vassen 1 i naturreservatet är att detaljplanen från 1939 behöver ses över med hänsyn till rådande förutsättningar. Idag är en mindre del av fastigheten bebyggd med tre stugor av enklare karaktär. Dessa används av förskolor och idrottsföreningar framförallt som väderskydd. Större delen av fastigheten utgörs av skyddsvärd strandhed och en mindre del av fuktlövskog. Genom området sträcker sig cykelvägen mellan Rydebäck och Råå. En revidering av detaljplanen är angelägen för att begränsa möjligheten att bebygga strandheden och fuktlövskogen, samt säkerställa cykelvägen. Synpunkterna avseende Vassen 1 föranleder därför ingen ändring i handlingarna.

Motivet att ha med planlagd kvartersmark på Örby 18:1 är att om detaljplanen ändras och ses över, ska man överväga syftet med naturreservatet, d v s rekreativbehoven och bevarandet av biologisk mångfald. När det gäller de övriga markerade tomtplatserna ligger dessa på allmän platsmark, alternativt ej på planlagd mark. Dessa områden undantas föreskrifterna för att man ska kunna underhålla befintliga byggnader och för att sköta det som anses vara tomtplats kring byggnaderna. Vid eventuell förändring av bebyggelse eller inriktningen måste man förhålla sig till naturreservatets syften. Synpunkterna föranleder ingen ändring i handlingarna.

Skol- och fritidsförvaltningen framför att Örby ängar är flitigt använt i undervisning, exkursioner och rekreation. Området är lättillgängligt ur kommunikationssynpunkt från skilda delar av staden samtidigt som området ger stora möjligheter till lärande beträffande natur, miljö och biologisk mångfald. Förvaltningen ställer sig därför positiv till att Örby ängar skyddas och bevaras som naturreservat.

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till föreliggande förslag till naturreservat men framför följande synpunkter. Eventuell utplantering av tidigare förekommande arter i området bör inte förhindras av reservatsbildning. Det är angeläget att det tydligt framgår vem som hanterar framtida dispensärenden inom reservatsområdet, i synnerhet om det är stadens egna förvaltningar som behöver söka dispens. Det behövs ett förtydligande om var och när det är tillåtet att rida inom reservatet. Möjligheten till fortsatt fågeltaxering behöver behandlas i skötselplanen. Man framför att det bör vara en mer frekvent uppföljning av skötselmålen än vart tionde år och att kommunekologen utför eller beställer uppföljningen. Vidare tar man upp frågan om blyföroreningar i området och eventuellt behovet av sanering i framtiden. Det bör framgå i skötselplanen att det ska vara möjligt att sanera marken från bly. Slutligen framför man att gällande vattenskyddsföreskrifter är angelägna att följa inom de delar av reservatet som omfattas av dessa.

Kommentar: I föreskrifterna finns inget förbud mot utplantering av tidigare förekommande arter. Det har förts diskussioner om att återinföra en eller flera groddjur som till exempel grönläckig padda eller strandpadda, vilket nämns i skötselplanen. Ett sådant arbete bedöms vara förenligt med reservatsföreskrifterna. Angående dispenshantering kommer det att förtydligas i reservatsbeslutet att det är den förvaltning som enligt beslut beviljar dispenser för samtliga kommunala naturreservat som behandlar det, d v s i dagsläget stadsbyggnadsförvaltningen. Ridning inom reservatet hänvisas till anlagda ridstigar och allmänna vägar men något generellt ridförbud bedöms inte vara nödvändigt. Handlingarna förtydligas i detta avseende. Likaså kommer det att förtydligas att fågeltaxering även i fortsättningen kommer att vara möjligt mot tillstånd. Angående av uppföljning av skötselmål bedöms den föreslagna frekvensen vara rimlig. Det viktigaste är att det sker en årlig uppföljning av slätter och betesdrift vilket är avgörande för vegetationsförändringar på sikt. Kommunekologerna är behjälpliga i uppföljningen av skötselmålen för reservatet men det bedöms inte vara nödvändigt att förtydliga i handlingarna. När det gäller blyföroreningar och eventuell sanering av dessa finns det omnämnt i skötselplanen sida 10, 11 och 12. Beslutshandlingarna förtydligas så att det är möjligt att sanera markföroreningarna genom att det undantas föreskrifterna.

Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp - NSVA har inget att erinra mot förslaget till naturreservat för Örby ängar. Bolaget påpekar dock att gällande skyddsföreskrifter för Örby vattentäkt måste beaktas samt efterlevas av verksamhetsutövare, entreprenörer, m fl.

Kommentar: Förvaltningen instämmer i vikten av skyddsföreskrifterna och efterföljelsen av dessa för Örby vattentäkt. Föreskrifterna för naturreservatet sammanfaller i vissa delar med skyddsföreskrifterna för vattentäkten. Några motsättningar bedöms inte finnas mellan vattenskyddsområdet och naturreservatet.

Helsingborgs skyttesällskap framför att man arrenderar cirka 2800 kvadratmeter samt en tillhörande skyttestuga inom skötselområde 2a i det föreslagna naturreservatet. Marken har hållits efter genom årlig röjning och slätter och stugan har renoverats genom åren av föreningen. Föreningen anhåller om fortsatt arrende av området men vill ändra det till att löpa på 10 år istället för som idag 1 år. Helsingborgs skyttesällskap har inga synpunkter på att strandmarken mellan havet och vägen föreslås ingå i naturreservatet.

Kommentar: Förvaltningen har inga synpunkter på att föreningen fortsatt arrenderar marken och skyttestugan framöver. Arrendetid regleras genom avtal mellan MEX och arrendator. Stadsbyggnadsförvaltningen är dock tveksam när det gäller att omvandla arrendet till att löpa på 10 år istället för 1 år. Eventuellt kan förvaltningen tänka sig 2 år i taget men inte längre, för att lättare ha rådighet om förutsättningarna för skötseln förändras.

Delägare i fastighet Örby 18:13 och 18:14, tillika delägare i Hilmer, Bertil, och Carl-Eric Linds dödsbo.

framför att man kan medverka till att naturreservatet Örby ängar kommer till stånd. Dock med tillägget att fastigheterna inte får bebyggas inom 25 år från dags datum, det vill säga inte före 2035-09-30. Om så skulle vara fallet har fastigheten ett för den tiden gällande marknadsvärde. Detta ska utgå som köpeskilling mellan dagens ägare och eventuell köpare.

Kommentar: Fastigheterna Örby 18:13 och 18:14 är planlagda som allmän platsmark, park i gällande detaljplan. Den gällande detaljplanen innebär ingen möjlighet att bebygga de nämnda fastigheterna. Likaså innebär föreskrifterna för reservatet att det är förbjudet att uppföra byggnader. Gällande detaljplan kan endast ändras i samråd med fastighetsägarna, något som i dagsläget inte är aktuellt. Lagstöd för att tidsbegränsa en eventuell framtida ändring finns dock inte. Synpunkterna föranleder ingen ändring i handlingarna.

Fastighetsägare till Örby 20:1, anser att föreslaget reservat är bra men vill behålla sin tillfartsväg som passerar genom skötselområde 3d. Man ser en risk med att vägen kommer att stängas om man gör en större, gemensam betesmark för detta område.

Kommentar: Tillfartsvägen sammanfaller med ridstigen som är tänkt att behållas i nuvarande sträckning. Betesdriften är tänkt att utökas men med olika betesfällor och därmed kommer vägen även i fortsättningen att finnas kvar. Synpunkterna föranleder ingen ändring i handlingarna.

Föreningen Helsingborgstraktens natur stöder till fullo förslaget att göra Örby ängar till naturreservat. Man beklagar att inte Råå skjutbana ingår i reservatet från början och understryker angelägenheten i att det sker snarast. Man påpekar att den bristande skötseln av Råå backar bakom måltavlorna och söderut riskerar att utarma de botaniska värdena. Man påpekar att området tillhör Raus socken vilket står i beslutet men inte i skötselplanen. I skötselplanen bör tillfogas att fodergetruta Galega orientalis bör hållas efter för att inte ta över på andras bekostnad.

Kommentar: Förvaltningen instämmer i problemet med de igenväxande delarna av Råå skjutbana och utarmningen av de botaniska värdena. Målsättningen är att Råå skjutbana på sikt ska ingå i reservatet och att skötseln av området därmed säkerställs. Skötselplanen korrigeras gällande Raus socken. När det gäller fodergetruta instämmer förvaltningen i att den behöver begränsas inom reservatet. Det gäller även andra arter som riskerar att sprida sig och konkurrera ut den befintliga vegetationen. Skötselplanen omnämner redan detta i allmänna ordalag på sida 17.

framför att han sedan 16 års tid bedriver ringmärkning av fåglar i skogspartiet mellan Sundsgården och stranden. Arbetet sker på uppdrag av ringmärkningscentralen, Naturhistoriska museet i Stockholm. Arbetet ger information om häckningar i området och överlevnaden mellan åren. är mån om att reservatsbildningen inte hindrar ringmärkning av fåglar, utan att han kan få tillstånd för fortsatt verksamhet framöver. Han betonar också vikten av att detta område behålls som det är utan nya övergångar och nya stigar.

Kommentar: Förvaltningen anser att ringmärkning av fåglar på Örby ängar ger värdefull information om fågelfaunan och dess förändringar över tid. Området som ringmärkningen bedrivs i består av tät, fuktig lövskog och någon förändring av områdets karaktär eller tillgänglighet planeras inte. Förvaltningen gör bedömningen att fortsatt ringmärkning är angelägen och kan ske mot att söker tillstånd från förvaltningen. Reservatshandlingarna kompletteras i detta avseende.

Bilaga 4. Hur man överklagar

Om Ni vill överklaga Helsingborgs stads beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen, Rättssektionen. Överklagandet skall dock skickas till Stadsbyggnadsförvaltningen i Helsingborg, 251 89 Helsingborg.

Av överklagandet skall framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet skall ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras. Skrivelsen skall undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning så bör Ni skicka med detta.

Stadsbyggnadsförvaltningen måste ha fått Ert överklagande senast den 2011-01-03 annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mer om hur Ni skall göra kan Ni kontakta Stadsbyggnadsförvaltningen, tel 042-10 50 00 (växel).